

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

ખાસ દીવાની અરજી નં. ૩૧૭૧/૨૦૧૦

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.જી. શાહ

=====

૧.	ર. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે?	
૨.	પત્રકારને જોવા દેવામાં આવે ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	

જ.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	
----	---	--

=====

રમણભાઈ બાલચંદ પરમાર અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૪ સામાવાળા(ઓ)ઓ

=====

ઉપસ્થિત રહ્યા :

શ્રી સુભાષ જી. બારોટ, વકીલ: અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે.

શ્રી કૃતિક પરીખ, આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર: સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧

બજવણી થયેલ રૂલ: સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ થી ૫ માટે.

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ:૨૩/૧૧/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી સુભાષ જી. બારોટ અને પ્રતિવાદીઓ વતી

વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી કૃતિક પારિખને સાંભળ્યા.

૨. વર્તમાન અરજીમાં ખૂબ જ મર્યાદિત અને નાનો મુદ્દો ઉકેલવાનો બાકી છે, એટલે કે નિવૃત્તિ લાભની રકમ પર અરજદારને વ્યાજની ચુકવણી, જે માત્ર એ આધાર પર સમયસર ચૂકવવામાં આવી ન હતી કે અરજદારનો સર્વિસ રેકૉર્ડ વિભાગ દ્વારા સમયસર શોધી શકાયો ન હતો અને તેથી, ૬ વર્ષથી વધુનો અતિશય વિલંબ થયો છે.

૩. તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદાર ૩૧.૦૫.૨૦૦૫ ના રોજ નિવૃત્તિ નિવૃત્ત થાય છે. પરંતુ તેમનો નિવૃત્તિ લાભ ૦૮.૧૨.૨૦૧૧ ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો, જોકે વર્ષ ૨૦૧૦માં અરજદારે શરૂઆતમાં નિર્દેશો અને ઘોષણા માટે વિનંતી કરી હતી કે મૂળ સેવા પુસ્તિકા અને અન્ય સેવા રેકૉર્ડને શોધી ન શકવા અને/અથવા ડુપ્લિકેટ સેવા પુસ્તિકા તૈયાર કરવામાં સામાવાળાની અસમર્થતા મનસ્વી, ગેરકાયદેસર અને ગેરબંધારણીય છે અને પેન્શનને અંતિમ સ્વરૂપ ન આપવાની અને પરિવર્તિત પેન્શનની ચુકવણી ન કરવાની અને છટ્ટા પગાર પંચ અનુસાર પુનરાવર્તનની અસર ન આપવાની અને મોંઘવારી ભથ્થાની ચુકવણી ન કરવાની કાર્યવાહી મનસ્વી અને ગેરકાયદેસર છે, જેમાં સામાવાળાઓને અરજદારની સેવા પુસ્તિકા શોધી કાઢવા અને ૧૮ ટકા વ્યાજ સાથે પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભોને અંતિમ સ્વરૂપ આપવા માટે વધુ નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.તેથી અરજદારે ખાસ કરીને પેરા ૧૭ડી માં નિવૃત્તિ લેણાંમાં વિલંબની ચુકવણી પર ૧૮ ટકાના દરે વ્યાજ ચૂકવવાની વિનંતી કરી છે.

જ. તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે આ અરજી દાખલ કરવામાં આવી ત્યાં સુધી સામાવાળા અરજદારનો સર્વિસ રેકૉર્ડ અને સર્વિસ બુક શોધી શક્યો ન હતો અને તેથી, અરજદારને નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવામાં આવ્યા ન હતા. તે પછા નિર્વિવાદ હકીકત છે કે ૨૦૧૧ના ડિસેમ્બર મહિનામાં આ અરજી પેઝિંગ છે, હવે પ્રતિવાદીઓએ અરજદારને જરૂરી અને લાયક નિવૃત્તિ લાભો જારી કર્યા છે અને ચૂકવણી કરી છે અને તેથી, હવે અરજદાર માત્ર વ્યાજ માટે દબાણ કરી રહ્યો છે.

પ. અરજદારના વિદ્વાન વકીલે ૦૮.૧૨.૨૦૧૧ તારીખનો એક પત્ર રજૂ કર્યો છે જે પુષ્ટિ કરે છે કે હવે અરજદારનું પેન્શન નક્કી કરવામાં આવ્યું છે અને તે બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. આવા પત્રને રેકૉર્ડમાં લેવામાં આવે છે.

ક. વિદ્વાન એ. જી. પી. તારીખ ૧૭.૧૨.૨૦૦૨ના એક સરકારી ઠરાવ પર આધાર રાખે છે. જેની નકલ અરજદાર દ્વારા જોડાણ ઈ (પાનું ૩૬) પર રજૂ કરવામાં આવી છે. સામાવાળા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે આવા સરકારી ઠરાવમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે સરકારના ત્રીજા વર્ગના કર્મચારીઓને ડુપ્લિકેટ સર્વિસ બુક આપવાની પ્રથા હતી અને તેથી, જો વિભાગ પાસે મૂળ સર્વિસ બુક ન હોય, તો કર્મચારી ડુપ્લિકેટ સર્વિસ બુક રજૂ કરી શકે છે, જેથી વિભાગ સમયસર પેન્શન કાગળોની પ્રક્રિયા કરી શકે. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો અરજદાર તેની નકલ સાથે આગળ ન આવ્યો હોય જે

વિભાગ દ્વારા તેને આપવામાં આવી હોય તો અરજદાર પેન્શનને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં વિલંબને કારણે વ્યાજ માટે દાવો કરી શકતો નથી. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આવી પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને જ્યારે વિભાગ ઉપલબ્ધ સામગ્રીમાંથી સંબંધિત રેકૉર્ડનું પુનઃનિર્માણ કરવામાં અને આવી માહિતી અનુસાર પેન્શનને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં સક્ષમ હતો ત્યારે પહેલેથી જ ચૂકવવામાં આવેલી રકમ પર વ્યાજ આપવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નથી.

૭. જો કે, સરકારી ઠરાવના ખાલી વાંચનથી એ સ્પષ્ટ થયું કે વિદ્વાન એ. જી. પી. દ્વારા જે રજૂ કરવામાં આવ્યું છે તે માત્ર સરકારી ઠરાવનો પ્રસ્તાવના ભાગ છે અને તે પણ ત્રીજા વર્ગના કર્મચારીઓના સંદર્ભમાં અને તમામ કર્મચારીઓ માટે નહીં. જો તમામ કર્મચારીઓ માટે આવી પ્રથાનું પાલન કરવામાં આવે તો માત્ર પ્રથમ ફક્કરામાં જ ત્રીજા વર્ગના કર્મચારીને જાહેર કરવાની અથવા સંદર્ભિત કરવાની જરૂર રહેશે નહીં. સંપૂર્ણ સરકારી ઠરાવને ખાલી વાંચીને એ સ્પષ્ટ થાય છે કે વાસ્તવિક વિગતોની ચર્ચા કર્યા પછી આવા ઠરાવ દ્વારા શું નક્કી કરવામાં આવે છે તે તદ્દન સ્પષ્ટ છે જ્યારે એવું કહેવામાં આવે છે કે વિચારણા કર્યા પછી નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે કે હવેથી સચિવાલયના તમામ વિભાગો ઠરાવની ચેક લિસ્ટ મુજબ જરૂરી વિગતો ભરીને નાણાં વિભાગને મોકલવામાં આવશે. તે અવગણી શકાય નહીં કે તે જ ઠરાવમાં, એવી પણ વિચારણા કરવામાં આવે છે કે ડુપ્લિકેટ સર્વિસ બુક બનાવવા અને તેને નાણાં વિભાગને મોકલવા માટેની ઉપરોક્ત

જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના, સર્વિસ બુક ગુમ થવાના કિસ્સામાં અને આવા સર્વિસ બુકની કસ્ટડીમાં રહેલા અધિકારી સામે ગંભીર કાર્યવાહી થવી જોઈએ. આવી સ્પષ્ટતાને ધ્યાનમાં રાખીને એ સ્પષ્ટ છે કે જો વિભાગ દ્વારા સર્વિસ બુક ગુમ થઈ ગઈ હોય અથવા ખોવાઈ ગઈ હોય તો વિભાગે સ્પષ્ટતા સાથે આગળ આવવું જોઈએ કે નાણાં વિભાગ પાસે બીજી નકલ છે કે નહીં અને તેમણે અધિકારી સામે શું કાર્યવાહી કરી છે, જે અન્યથા મૂળ સર્વિસ બુકના પ્રભારી અને કસ્ટડીમાં હતા.તે પણ સ્પષ્ટ છે કે ડુપ્લિકેટ સર્વિસ બુક નાણાં વિભાગ પાસે રાખવાની છે અને તેથી જો મૂળ ઉપલબ્ધ ન હોય, તો તે નોકરીદાતાએ નાણાં વિભાગ પાસેથી ડુપ્લિકેટ મેળવવાની છે. હકીકતમાં આવા સરકારી ઠરાવને અનુસરીને કલેક્ટરે દસ્તોઈના મામલતદારને તેના તારીખના ૨૨.૧૧.૨૦૦૬ પત્ર દ્વારા અરજદારની સર્વિસ બુક તૈયાર કરવા માટે જણાવ્યું છે અને તેથી, હવે વિભાગ બચાવ સાથે આગળ આવી શકતો નથી કે જો અરજદાર તેની સાથે ડુપ્લિકેટ સર્વિસ બુક ન રાખી શકે તો તે વ્યાજનો દાવો કરી શકશે નહીં.

૮. તેથી, જ્યારે પ્રતિવાદીઓ એ પરિસ્થિતિને સ્પષ્ટ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે જે રેકૉર્ડમાંથી બહાર આવી રહી છે અને જે જવાબમાં સોગંદનામું દાખલ કર્યા પછી પણ ૬ વર્ષ સુધી તેમની નિષ્ક્રિયતાની વિરુદ્ધ છે, ત્યારે આ એક એવો કેસ છે જ્યાં વિલંબિત ચુકવણી પર ચોક્કસપણે વ્યાજ આપવાની જરૂર છે.

૯. આ હેતુ માટે, અરજદાર છગનભાઈ મોનાભાઈ ડોડિયા વિરુદ્ધના કેસમાં ૨૦૦૪ની વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૧૦૦૬૧માં ૨૫.૧૧.૨૦૧૧ તારીખના બિન-અહેવાલિત નિર્ણય પર આધાર રાખે છે. આસિસ્ટન્ટ ટ્રેઝરી ઓફિસર અને ૩, જેમાં ચુકવણીમાં વિલંબ માત્ર બે વર્ષ માટે થયો હોવા છતાં, સંકલન ખંડપીઠે પ્રતિવાદીઓને નિર્દેશ સાથે અરજીને મંજૂરી આપી છે-સરકારી સત્તાવાળાઓ નિવૃત્તિ લાભની દરેક વસ્તુ પર ૯ ટકા વ્યાજ ચૂકવે છે.તેથી, અરજદાર વિલંબિત ચુકવણી પર ૧૮ ટકા અથવા ઓછામાં ઓછા ૯ ટકાના દરે વ્યાજનો દાવો કરી રહ્યો છે.

૧૦. જો કે, તે તદ્દન સ્પષ્ટ અને દેખીતું છે કે જ્યાં સુધી વ્યાજ આપવાની વાત છે, તે સંપૂર્ણપણે અને વિવેકપૂર્ણ અદાલતની સત્તા છે અને જ્યાં સુધી વ્યાજની ટકાવારીની વાત છે, તેમ છતાં ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ વિલંબિત ચુકવણી પર કોઈપણ વ્યાજ દર આપી શકાય છે, મારા મતે આવા તમામ કિસ્સાઓમાં ૬ ટકા વ્યાજ કોઈ ચોક્કસ કરાર, પ્રતિબદ્ધતા અથવા કાયદા અથવા નિયમની ગેરહાજરીમાં પૂરતું હશે. તેથી, અરજીને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે જેમાં પ્રતિવાદીઓને ૩૧.૦૫.૨૦૦૫ થી ચુકવણીની વાસ્તવિક તારીખ સુધી દરેક વસ્તુ પર વિલંબિત ચુકવણી પર ૬ ટકા વ્યાજ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.સામાવાળા ઉપરોક્ત નિર્દેશો અનુસાર

વિલંબિત ચુકવણી પર વ્યાજની ગણતરી કરશે અને ચાર મહિનાની અંદર તેની ચુકવણી કરશે.

૧૧. નીચેના કિસ્સાઓમાં નિર્ણયને યાદ રાખવો યોગ્ય રહેશે:

(૧) કે. એસ. આર. ટી. સી. વિરુદ્ધ કે. ઓ. વર્ગીસ વચ્ચે એઆઈઆર
એસસી ૩૯૬૬

(૨) એઆઈઆર ૨૦૦૧ એસસી ૨૪૩૩ વચ્ચે ગોરખપુર યુનિવર્સિટી
વિ.શિતલા પ્રસાદ નાગેન્દ્ર

(૩) એઆઈઆર ૨૦૦૦ એસસી ૧૯૧૮ આર.વીરભદ્રમ વિરુદ્ધ આંધ્ર
પ્રદેશ સરકાર

(૪) કેરળ રાજ્ય વિ. એમ.ખંનાભન નાયર ૧૯૮૫ (૧) એસસીસી ૪૨૯

૧૧.૧ જેમાં ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે તેના અગાઉના અભિપ્રાયનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે કે પેન્શન અને ગ્રેયુઈટી હવે સરકાર દ્વારા તેના કર્મચારીઓને તેમની નિવૃત્તિ પર વહેંચવા માટે કોઈ બક્ષિસ નથી, પરંતુ, ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયો હેઠળ, તેમના હાથમાં મૂલ્યવાન અધિકારો અને સંપત્તિ બની ગયા છે અને સમાધાન અને વિતરણમાં કોઈપણ

દોષિત વિલંબને કર્મચારીઓને વાસ્તવિક ચુકવણી ન થાય ત્યાં સુધી વર્તમાન બજાર દર પર વ્યાજની ચુકવણીના દંડ સાથે વ્યવહાર કરવો આવશ્યક છે. જ્યાં સુધી અપીલકર્તાને વિલંબિત ચુકવણી પર વ્યાજ આપવાનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ઉપરોક્ત કાનૂની સિદ્ધાંત હજુ પણ યોગ્ય છે.

૧૨. ગુજરાત રાજ્ય વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય પેન્શનર્સ ફેડરેશન તારીખ ૪.૧.૨૦૧૬ વચ્ચેના ૨૦૧૫ના લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૪૨૯ ના નિર્ણયનો સંદર્ભ પણ સુસંગત છે, જેમાં આ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૮૨૫૧ ૨૦૧૫ની વાત છે. ડિવિઝન બેન્ચે વિદ્વાન સિંગલ જજના તર્કને સમર્થન આપ્યું હોવાથી, હું તે તમામ તર્કને ફરીથી રજૂ કરી રહ્યો નથી કારણ કે તે જાહેર ક્ષેત્રમાં ઉપલબ્ધ છે પરંતુ આવા તર્કને અનુસરીને, હવે, તે સ્પષ્ટ છે કે નિવૃત્ત લાભની વિલંબિત ચુકવણીના કિસ્સામાં, કર્મચારીઓ ચોક્કસપણે તેના પર વ્યાજ મેળવવા માટે હકદાર છે. તે અવગણી શકાય નહીં કે આવા બિન-નોંધાયેલા કેસોમાં સરકારી ઠરાવ તારીખ ૮.૧૦.૨૦૧૪ નો સંદર્ભ છે પરંતુ કમનસીબે સરકાર આ વિષય પર તેમના પોતાના પરિપત્રો જાહેર કરવા આગળ આવતી નથી.

૧૩. એ ઉલ્લેખ કરવાની જરૂર નથી કે જો પ્રતિવાદીઓએ ભૂલથી ચુકવણી અટકાવી દીધી હોય, જેના માટે અરજદાર વિલંબિત ચુકવણી પર દંડની રકમની ચુકવણી માટે કાયદાકીય રીતે હકદાર છે.

૧૪. ઉપર જણાવેલા કારણોસર, હું હકદારીની તારીખથી વાસ્તવિક ચુકવણીની તારીખ સુધી વિલંબિત ચુકવણી પર ૬ ટકાના દરે વ્યાજ આપું છું. જો આ રકમ આ આદેશની નકલ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર ચૂકવવામાં ન આવે, તો તે મૃતક કર્મચારીને ચૂકવવાની રકમની તારીખથી વાર્ષિક ૯ ટકા વ્યાજ દરે વ્યાજ વહન કરશે.

૧૫. પ્રતિવાદીઓએ અરજદારને ગણતરી પત્રક જાહેર કરવું પડશે અને જો કોઈ અસ્પષ્ટતા હોય, તો અરજદાર કાયદા અનુસાર તેની સામે રજૂઆત કરવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે. અરજીને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે. આ હદ સુધી રૂલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. ડાયરેક્ટ સર્વીસ મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(એસ. જી. શાહ, ન્યાયમુર્તિ.)

વિષય:—સર્વિસ રેકૉર્ડ ગુમ થવાને કારણે નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવામાં થયેલા વિલંબ બદલ વ્યાજ મંજૂર કરવા અંગેની ખાસ દીવાની અરજીનો ચુકાદો.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*